

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE EXACTE ȘI INGINEREȘTI

bd. Ștefan cel Mare , 1
MD-2028 Chișinău, Republica Moldova
Tel. (373-22) 21-24-68
Fax. (373-22) 21-24-68
E-mail: ssit@asm.md

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA

DIVISION OF EXACT AND
ENGINEERING SCIENCES

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel. (373-22) 21-24-68
Fax. (373-22) 21-24-68
E-mail: ssit@asm.md

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.7007.01

Evaluarea vegetației spontane din Republica Moldova pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității plantelor și resurselor genetice vegetale în contextul adaptării la schimbările climatice.

Prioritatea III. Mediul și schimbări climatice

Conducător de proiect: Dr. MIRON Aliona

Perfectat în baza audierii raportului anual a *implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării* la Ședința comună a AȘM și Consiliul științific al Grădinii Botanice Națională (Institut) “A. Ciubotaru” din 09.12.2021

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2021 20.80009.7007.01 Evaluarea vegetației spontane din Republica Moldova pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității plantelor și resurselor genetice vegetale în contextul adaptării la schimbările climatice., director proiect dr. MIRON Aliona, Grădina Botanică Națională (Institut) “A. Ciubotaru”

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (45,6).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului* – “Excelent”.

Cercetările preconizate în cadrul proiectului sunt de mare importanță pentru Republica Moldova. Scopul proiectului este bine argumentat , iar obiectivele sunt foarte bine și clar definite, fapt ce a determinat obținerea rezultatelor originale în deplină concordanță cu cele declarate.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute* – “Foarte bine”:

- în alte reviste internaționale sau naționale - 3,
- lucrările conferințelor internaționale - 10;
- în culegeri conferințe naționale, teze la conferințe – 1.

Tematica publicațiilor, în mare parte, acoperă specificul cercetărilor efectuate. De notat însă că majoritatea lucrărilor reprezintă articole publicate în materialele simpoziunilor sau a conferințelor. Ar fi fost necesară o mai bună diseminare a rezultatelor obținute pe parcursul realizării proiectului

în revistele științifice de profil, dar și în cele științifico-practice. Se apreciază foarte pozitiv activitatea membrilor echipei de cercetare ce ține de participarea lor activă la diverse manifestări științifice naționale și internaționale.

Obiecții:

- Majoritatea lucrărilor reprezintă articole publicate în materialele simpozioanelor sau a conferințelor
- Nu sunt publicații în reviste Web of Science și Scopus, și nici în reviste științifice din Registrul Național

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare – “Foarte bine”.

- participări la emisiuni TV/radio – 2

Specificul proiectului determină în mod necesar un impact socio-economic pozitiv. Investigațiile efectuate vor conduce la acumularea unui volum considerabil de informație care va sta la baza extinderii rețelei de arii naturale protejate de stat, identificării noilor resurse genetice forestiere (RGF) și includerea lor în rețeaua națională și europeană a RGF, fapt ce va eficientiza activitățile de conservare și utilizare durabilă a biodiversității vegetale. Obținerea unor date originale despre tipul de pajiști din Parcul Național Orhei, precum și exploatarea lor rațională, va contribui la ameliorarea modului de viață a populației rurale, mărirea rezistenței la schimbările climatice. Sunt importante și datele despre stocul de carbon din diferite ecosisteme, informația fiind prețioasă pentru analizele ulterioare a stării climei și combaterea deșertificării pe teritoriul Republicii Moldova. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect s-au materializat în obținerea premiului național, diplomei de excelență și medaliei de apreciere și recunoștință. Promovarea rezultatelor cercetărilor a avut loc și prin emisiunile radio, precum și organizarea activităților de voluntariat ecologic. Sunt laudabile activitățile fructuoase de acordare a serviciilor de consultanță.

- Postolache Gheorghe, dr. hab. în șt. biol. – elaborarea avizului GBNI privind impactul construcției unui drum nou pe teritoriul Ucrainei, paralel cu frontiera moldo-ucraineană, alternativ șoselei Maiaki-Udobnoe asupra ecosistemelor râului Nistru.
- Postolache Gheorghe, dr. hab. în șt. biol. – consultanță în calitate de membru al Grupului de experți de pe lângă Consiliul Internațional al Științei responsabil pentru dezvoltarea declarației privind interconectarea dintre biodiversitate și schimbările climatice.
- Postolache Gheorghe, dr. hab. în șt. biol. – consultanță în calitate de membru al Comisiei de examinare (formate în cadrul MADRM) a 7 arbori seculari din raza s. Măgdăcești, r. Criuleni.
- Postolache Gheorghe, dr. hab. în șt. biol. - consultanță în calitate de membru al Comisiei mixte de examinare (formate pe lângă Agenției Moldsilva) a 2 arbori seculari din aria protejată ”Pogoreloe” din ÎS Tighina, OS Grigoriopol.
- Postolache Gheorghe, dr. hab. în șt. biol. – consultanță privind măsurile întreprinse pentru atribuirea Peșterii Bachir din raionul Soroca statutului de monument al naturii (la solicitarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova).
- Postolache Gheorghe, dr. hab. în șt. biol. – delegat pentru participare la ședința de lucru ”Starea fondului forestier și necesitatea efectuării lucrărilor silvice în ÎSC Strășeni”.
- Postolache Gheorghe, dr. hab. în șt. biol., Miron Aliona, dr. în șt. biol. - consultanță în calitate de membri ai Grupului de lucru al Ministerului Mediului pentru revizuirea și definitivarea proiectului Codului Silvic.

- Galupa Dumitru, dr. în șt. econ., Talmaci Ion au elaborat / publicat un ghid practic pentru producătorii agricoli privind înființarea perdelelor forestiere de protecție în calitate de măsură de adaptare la schimbările climatice.
- Miron Aliona dr. în șt. biol., Caisin Valeriu dr. în șt. biol – consultanță în calitate de membri ai Grupului de lucru privind selectarea preliminară și prioritizarea tehnologiilor de adaptare a sectorului forestier la schimbările climatice.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Bine”.

Ponderea tinerilor constituie 18,2 % din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare.

Nu este pe deplin suficientă implicarea tinerilor cercetători în executarea prevederilor proiectului.

Obiecții:

Ar fi salutară atragerea tinerilor la studii în doctorantură

5. Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului – “Foarte bine”.

În cadrul implementării proiectului au fost stabilite relații de colaborare la nivel național și internațional. Colaborarea cu diferite instituții, dar și beneficiile acumulate de pe urma contractelor cu alte organizații privind serviciile de cercetare au adus rezultate pozitive și s-au înscris perfect în șirul realizărilor obținute în perioada de raportare.

Concluzii, recomandări

Concluzii:

Proiectul avizat este efectuat de o echipă complexă de cercetători cu o experiență bogată în activitatea științifică și realizări performante în domeniul desfășurării studiului. Lucrul experimental asumat în proiect este prevăzut într-o succesiune logică. De notat că realizarea investigațiilor planificate în volum deplin a întâmpinat unele impedimente, majoritatea cărora au fost de natură obiectivă. Pandemia COVID-19 a influențat negativ asupra desfășurării unor experimente de câmp, a cauzat dereglarea graficului activităților. Perioada de raportare anuală a rezultatelor, fiind foarte restrânsă, nu a făcut posibilă includerea tuturor datelor obținute. Ele vor fi prezentate ulterior. Raportul anual al rezultatelor obținute în cadrul proiectului reprezintă un studiu valoros ce conține informație științifică originală. Raportul anual constituie o etapă importantă pentru continuarea și finalizarea cercetărilor preconizate și merită a fi aprobat.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc